

**XIII FESTIWAL POLONIJNY „LOSY POLAKÓW 2018”
organizowany przez Fundację Polska-Europa-Polonia
w ramach wieloletniego Programu „Niepodległa”
związanego ze „100-LECIEM ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI”**

WERDYKT JURY

Jury XIII Festiwalu Polonijnego "Losy Polaków 2016" pod przewodnictwem Pawła Woldana – reżysera filmowego i telewizyjnego, po przeglądzie zgłoszonych na festiwal i umieszczonych na stronach Festiwalu www.warszawa.mazowsze.pl/festpol 106 prac festiwalowych - filmów i programów telewizyjnych, programów radiowych, programów multimedialnych oraz kilkudziesięciu portali internetowych ukazujących życie Polaków w ponad 20 krajach świata m.in. w Afganistanie, Australii, Białorusi, Filipinach, Francji, Holandii, Irlandii, Izraelu, Kanadzie, Kazachstanie, Litwie, Meksyku, Niemczech, Rosji, RPA, Szwecji, USA, Ukrainie, Wielkiej Brytanii i Polsce

- przyznało następujące nagrody regulaminowe, nagrody specjalne i wyróżnienia

GRAND PRIX Marszałka Senatu RP - Stanisława Karczewskiego

-Leszek Wiśniewski za zestaw filmów historycznych:

Śladem legionowych bojów 13 F 014

Błękitna Armia 1917-1919 13 F 013

Trzy losy – jedna Polska 13 F 015

Jastków 1915 – późne słowo o bitwie 13 F 016

prod. TVP Lublin, Historia Polska Centralna Biblioteka Wojskowa w Warszawie Polska

1/ NAGRODA SPECJALNA „100-lecie Odzyskania Niepodległości”

Pelnomocnika Rządu ds. Programu „Niepodległa” min. Jarosława Sellina

za zestaw filmów historycznych poświęconych Jubileuszowi 100-leciu Odzyskania Niepodległości

-Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych, a szczególnie

- reżyser cyklu 20 filmów Historia w ożywionych obrazach - **Marek Brodzki**

- Polska Niepodległa 13F070-79 oraz - Jan Matejko 13F060-69

Wytwórnia jest również producentem filmów sprzed kilkunastu lat

General Nil - Ryszarda Bugajskiego 13F058 i Tam i z powrotem - Wojciecha Wójcika 13F080

2/ NAGRODA SPECJALNA „100-lecie Odzyskania Niepodległości”

Przesa Telewizji Polskiej - Jacka Kurskiego

- za zwrócenie uwagi na ważny temat powrotu Polaków do kraju –zwłaszcza z Kazachstanu

-Jerzy Szkamruk Złączyć się z Narodem 13 F 020 prod. Fundacja 12 Gwiazd

3/ NAGRODA SPECJALNA „100-lecie Odzyskania Niepodległości”

prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Jana Szarka

za obronę honoru i godności Polski za granicą

- Violetta Kardynał (Kanada) Upside Down 13F047 prod. Violetta Kardynał

3a/ Violetta Kardynał z Kanady ufundowała nagrodę specjalną

dla Liceum Polonijnym im sw. Stanisława Kostki w Warszawie

z przeznaczeniem dla jednego z uczniów z Kazachstanu

4/ NAGRODA SPECJALNA „100-lecie Odzyskania Niepodległości”

Prezesa Wspólnoty Polskiej- Dariusza Bonisławskiego

-**Andrzej Siedlecki (Australia)** za multimedialny program edukacyjny Historia Polski w literaturze od Piasta do współczesności 13 M010 prod. Riho Okagami, Andrzej Siedlecki

5/ NAGRODA SPECJALNA „ 100-lecia Odzyskania Niepodległości”

Fundacji Polska-Europa-Polonia

za wieloletnia niedoceniana działalność Światowej Rady Badan nad Polonia

-**Walter Gołębiewski (USA) prezes i ks prof. Waldemar Gliński z UKSW**

www.srbnp.pl 13M004

6/ NAGRODA SPECJALNA „100-lecie Odzyskania Niepodległości”

prof. Jana Wysockiego z Uniwersytetu Kardynała Wyszyńskiego

za wieloletnie ukazywanie nieznaną prawdę o II Wojnie Światowej na Pomorzu

-**Wiesław Henryk Kwapisz** Złamana lilijka 13F026 i PS Rawycz 13F027

7/ NAGRODA SPECJALNA „100-lecie Odzyskania Niepodległości”

za ukazanie wkładu Sióstr Urszulanek w odzyskiwanie przez Polskę suwerenności

- **Katarzyna Purska. s. Anna Pawłowska** Św. Urszula - wzór patriotyzmu prezentacja 13M001 prod. Zgromadzenie Sióstr Urszulanek - Pniewy

Nagrody Regulaminowe

1/ W kategorii: Filmy Dokumentalne i Animowane

I nagrody ufundował prof. Wiesław Wysocki z UKSW

I Nagroda ex equo

-**Dariusz Walusiak** Gurgacz. Kapelan Wyklętych 13F031 prod. Stowarzyszenie RAFAEL oraz

-**Bogdan Miszczak** tryptyk Historyczny Pejzaż Podkarpacia 13F037-39 i 13F028

Agencja Produkcji Radiowej, Telewizyjnej i Wydawniczej "Obiektyw" Bogdan Miszczak

II Nagroda ex equo

-**Damian Lu Wenta, Łukasz Chojecki** Dzik 13F023

prod. Fundacja Generator Kultury Biała Rawska

oraz

-**Joanna Polak** seria 5 filmów m.in. Obrus Krzyż Babci Zofii 13F007- 13F010

prod. Fundacja Pogranicze Ośrodek „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” w Sejnach

III Nagroda ex equo

-**Dorota Petrus, Bogdan Łęcznar** As 13F057 prod. TVP Kultura

oraz

-**Krzysztof Korwin-Piotrowski** Śląskie kobiety – polskie twierdze 13F049

prod. Fundacja Polskie Dziedzictwo Śląska

2/ W kategorii: Filmy Dokumentalne

I Nagroda

-**Ignacy Szczepański** Pamięć śladów 13F081 prod. Studio Filmowe „Kronika”

II Nagroda

-**Wiesław Dąbrowski** Generał Równy. Ambasador Pokoju 13 F 002
prod. TVP i Fundacja „Ave Arte” Polska

III Nagroda ex equo

-**Monika Meleń** Kobieta Skala 13 F 006 prod. TVP Kraków
oraz

-**Eugeniusz Starky (USA)** Archipelag Gułag 13F046 prod. Studio Elita Art.

3/ W kategorii: Filmy i Programy telewizyjne

I Nagroda

-**Maria Guzy** Do zobaczenia Polsko 13F034 prod. TVP Polonia

II Nagroda

-**Alicja Grzechowiak** Misja 13F029 prod. TVP Białystok

III Nagroda ex equo

- **Ernestyna Skuriat-Kozek (Australia)** Ngarigo w Krakowie 13 F 012
prod. Kosciuszko Heritage Incorporation

oraz

-**Grażyna Śpiewak (Białoruś)** + Polska szeroko otwartymi oczami - 13F055

4/ W kategorii: Filmy i Programy edukacyjne

I Nagroda

-**Paweł Kędzierski** My Cichociemni. Głosy żyjących 13F059
prod. Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych

II Nagroda

-**Tomasz Magierski** „303” -13F003 prod. Telewizja Polska
oraz Smoking Mirrow Productions i Eureka Media

III Nagroda

-**Jolanta Kessler** Pseudonim Jan Nowak 13Fo43 prod. Studio Kontakt

5/ W kategorii: Filmy i programy historyczne

- nagrody ufundował senator RP Jan Żaryn

I Nagroda

-**Magdalena i Rafał Kołodziejczykowie** Za krata są zielone drzewa...” 13 F 018 oraz
Józef Śmiech Ciąg - Jak było naprawdę? 13 F 019 prod. Światowy Związek
prod. Żołnierzy Armii Krajowej – Okręg Zamość oraz Telewizja Polska S.A. Oddział w Lublinie

II Nagroda

-**Małgorzata Brama** Cudzoziemcy w Powstaniu Warszawskim 13F032
prod. Fundacja Artystyczna Erina B

III Nagroda

-**Jarosław Krasnodębski** Tam był mi raj. Opowieść o dawnym Stanisławowie 13F056
prod. Studio Filmowe Lwów Ukraina)

6/ W kategorii: Filmy ukazujące losy Polaków żydowskiego pochodzenia - nagrody ufundował senator RP Jan Żaryn

I Nagroda

- **Mirosław Krzyszkowski, Bogdan Wasztyl** Nieobojętni 13 F 001
prod. Narodowe Centrum Kultury Stowarzyszenie Auschwitz Memento

II Nagroda

- **Michał Tkaczyński** tak wszystko widziałam 13F042
prod. Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych

III Nagroda

- **Inka Jadwiga Bogucka** Recepta na długie życie 13F053 prod. TVP Oddział w Krakowie
oraz
- **Krzysztof Żurowski** Ada – Krystyna Willenberg 13F025 prod. Telewizja Polska

7 / W kategorii: Programy Radiowe – polonijne

I Nagroda

- **Jan Smyk** za programy Chory na Polska 13R007 i Matka Nieznanych Żołnierzy 13R008
prod. Polskie Radio Białystok

II Nagroda

- **ks. Mariusz Sokółowski SChr** 10/100/100 13R010 oraz Jestem Polakiem 13R009

III Nagroda

- **Grażyna Preder** za programy
Rodzina polsko-filipińska 13R012 i Poszukiwania naukowo-detektywistyczne 13R002
prod. Radio Koszalin

8 / W kategorii: Programy radiowe - historyczne

I Nagroda

- **Małgorzata Żurakowska** Księga Henryki 13R006 prod. Polskie Radio Lublin

II Nagroda

- **Krzysztof Wyrzykowski** Po tamtej stronie chmur 13R001 prod. Polskie Radio SA

III Nagroda ex equo

- **Iwona Piętak** Urodziłam się blisko Morszyzna czyli historia pewnego powrotu po latach 3R013
prod. Polskie Radio Rzeszów

oraz

- **Małgorzata Sawicka** Czerwone maki Gwidona **13R004** pro. Polskie Radio Lublin

9/ W kategorii: Programy muzyczne i multimedialne

I Nagroda Janusz Supernak (USA)

Msza Św za Ojczyznę – z San Diego **13M007** prod. Janusz Supernak

II Nagroda ex equo

- **Małgorzata Przytuła-Sawicka Polska/Australia** Ulica zdradzonego dzieciństwa **13M006**
prod. Małgorzata Przytuła-Sawicka

III Nagroda ex equo

- Bogna Lewtak-Baczyńska

Wiązanka na 100-lecie Niepodległości Polski. Pieśni patriotyczne album 2xCD **13M005**
prod. Galeria Autorska i Teatr „Well Art.” Bogny Lewtak-Baczyńskiej

oraz

- **Dagny Baczyńska-Kissas** Patriotica album muz **13M002.**

prod. Galeria Autorska i Teatr „Well Art.” Bogny Lewtak-Baczyńskiej

Komitet Organizacyjny Festiwalu Polonijnego „Losy Polaków 2018” dziękuje wszystkim autorom nadesłanych prac, nie tylko nagrodzonych, za udział w Festiwalu i zaprasza do sukcesywnego zgłaszania dalszych, zwłaszcza związanych z. Obchodami 100- lecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości. Informujemy jednocześnie, że ze względu na trwające jeszcze na całym świecie Obchody, **nie przyznało tradycyjnych już nagród w kategoriach teledysków i stron internetowych.** Będą one ogłoszone w końcu roku, po zapoznaniu się z aktywnością twórców na całym świecie.

Dziękujemy Patronom, Partnerom i Sponsorom, bez których organizacja Festiwalu nie byłaby możliwa. Do zobaczenia na projekcjach pofestiwalowych oraz na kolejnym Festiwalu Polonijnym „Losy Polaków” w listopadzie 2019 roku! .

KOMITET ORGANIZACYJNY FESTIWALU ” LOSY POLAKOW 2018”:

Zygmunt Gutowski - prezes Fundacji PEP, dyrektor programowy tel. +48 602126206

Ryszard Łączyński - dyrektor Festiwalu tel. +48 502496182

Magdalena Kozerska - dyrektor organizacyjny Festiwalu +48 502496181

Paweł Woldan – reżyser filmowy i telewizyjny, przewodniczący Jury Festiwalu

=====

Fundacja Polska-Europa-Polonia, ul. Witołińska 6/44 04-185 Warszawa, POLSKA (adres korespondencyjny);

internet: www.warszawa.mazowsze.pl, e-mail: pep@fundacjaep.pl ; pep@warszawa.mazowsze.pl

Konto: Bank Pekao S.A. nr. 46 1240 1053 1111 0010 0567 7112

XIII Festiwal Polonijny „Losy Polaków 2018” - zgłoszone prace i ich zwiastuny

Filmy i programy telewizyjne

13 F 001 **Nieobojętni dok-fab 51'04”** Mirosław Krzyszkowski i Bogdan Wasztyl Narodowe Centrum Kultury Stowarzyszenie Auschwitz Memento Polska <https://youtu.be/ukk3zoROsUU>
Fabularyzowany dokument opowiadający nieznaną historię działań AK (przede wszystkim oddziału „Sosienki” i „Garbnik”) i zwykłych mieszkańców Oświęcimia i okolic niosących ofiarną pomoc więźniom KL Auschwitz. Współorganizowanie ucieczek z obozu, ofiarne dostarczanie żywności i lekarstw z narażeniem życia swoich rodzin, niezwykle partyzanckie akcje – to fakty, które do tej pory nie przedarły się do szerokiej świadomości historycznej Polaków – teraz można zobaczyć je na ekranie.

13 F 002 **Generał Rowny. Ambasador Pokoju dok 46'41”** Wiesław Dąbrowski TVP/ Fundacja „Ave Arte” Polska
Filmowa opowieść ukazująca działalność wojskową, dyplomatyczną i społeczną generała Edwarda Rownego, współpracownika i doradcę pięciu prezydentów USA. Film pokazuje życiową drogę bohatera od dzieciństwa aż do osiągnięcia najwyższych pozycji w armii USA i administracji prezydenckiej. Wykorzystano dokumentalne rejestracje wypowiedzi generała Rownego oraz innych świadków historii - jego współpracowników, przyjaciół i członków rodziny, m. in. gen. Johna Cushmana, gen. Geoffreya Cheadle'a, Roberta C. Heatha, Leonarda Baldygi, synów - Michaela, Johna, Paula, córki Marii Carol, senatora Chucka Haglala, Władysława Zachariasiewicza (102 - letniego działacza polonijnego). Ilustracją są oryginalne materiały archiwalne filmowe, fotografie, artykuły prasowe, rysunki i mapy.

13 F 003 **303 dok. 58'53”** Tomasz Magierski Telewizja Polska/ Smoking Mirrow Productions /Eureka Media Polska <https://youtu.be/cywg9MPA0H4>
Historia pilotów 303: Witolda Urbanowicza, Mirosława Ferica i Johna Kenta. Bohaterami są ich dzieci: Witold Urbanowicz jr, Filip Feric i Alexandra Kent. Idąc śladami ojców odkrywają nieznaną dla widza fakty z kariery i życia asów Bitwy o Wielką Brytanię
Tomasz Magierski- reżyser , producent filmów dokumentalnych Filmografia:
<http://www.filmpolski.pl/fp/index.php?osoba=1144523>

13 F 004 **Wnuczka Rabina dok. 25.25** Tomasz Wiśniewski Tomasz Wiśniewski Polska <https://youtu.be/gw2fRZDv1mQ>
Obywatelka II Rzeczypospolitej Ursula Flickier jest wnuczką rabina. Od ponad 70 lat mieszka w Australii. Ciągłe czuje się związana z Polską, chociaż ma bardzo bolesne wspomnienia.

13 F 005 **Kolektywa fab. 11:23** Filip Wilk Adam Sosna Polska <https://youtu.be/cKjPHSvZZYI>
Film krótkometrażowy opowiadający o losach Polaków po II Wojnie Światowej, w czasach początku reżimu komunistycznego w Polsce. Historia dwójki przyjaciół i konfliktu wynikającego z realiów tamtego okresu

13 F 006 **Kobieta Skala dok 19'** Monika Meleń TVP Krakow Polska <https://www.youtube.com/watch?v=r3odmGaeNac&feature=youtu.be>
Bronka ma obecnie 92 lata, mieszka pod górą Mount Rainer, która jest czynnym wulkanem. Kobieta mieszka zbyt blisko, by móc zdarzyć ewakuować się, gdy wulkan wybuchnie. Jest górskim przewodnikiem, oprowadza okolicznych mieszkańców i turystów. Bronka urodziła się w Polsce. W Sandomierzu w rodzinie żydowskiej. Mając 14 lat trafiła wraz z rodziną do obozu, wszyscy jej bliscy zginęli... ją uratowało tylko to, że był rok 1945,

obóz wyzwalamo, a ją nieprzytomną młoda dziewczynę zabrała łódź ze Szwecji. Mimo tego, iż Bronka powinna była nie znosić języka polskiego – kojarzył jej się tylko z holokaustem, postanowiła ocalić pamięć o nim. Od tamtej pory każdego dnia spisywała pamiętnik swojego życia - wszystko w języku polskim. Wyszła za mąż za Szweda, ale szybko przenieśli się do Ameryki. Pod koniec życia zapagnęła zamieszkać obok wulkanu i pewnego dnia go zdobyć. Po wielu latach prób w końcu jej się tu udało. Bronka zdobyła Mont Rainier. W domu pod wulkanem mieszkała ze swoim mężem, niestety on zmarł rok temu, Bronka rozsypała jego prochy w górach i rozpoczęła samotne życie. Odtąd nazwana została panią z Gór... Lady of the mountains. Bronka doskonale pamięta każdy dzień z obozowego życia i marzy by któregoś dnia wrócić do Sandomierza, gdzie zostały resztki najpiękniejszych dziecięcych wspomnień.

13 F 007 **Krzyż Babci Zofii dok 3:38 Joanna Polak** Fundacja Pogranicze Ośrodek „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” w Sejnach Polska

Krzyż Misyjny (tak o nim mówimy) jest w naszej rodzinie od czterech pokoleń. Przybył do nas wraz z prababcią Nadzieją z Odessy, która wyszła tu za mąż za pradziadka Bronisława. Podarowała go mojej babci Janeczce a swojej synowej, kiedy wyjeżdżała do Szczecina. Towarzyszy on nam od kiedy pamiętam. Stał zawsze w sypialni babci na honorowym miejscu. Był zawsze przy kolacji wigilijnej i śniadaniu wielkanocnym kiedy cała rodzina zasiadała do stołu u babci Janeczki. Był także podczas kolędy. Mama opowiadała, że babcia stawiała go w oknie podczas burzy, aby chronił dom i rodzinę. Babcia błogosławiła nim wszystkie swoje dzieci, kiedy wstępowały w związki małżeńskie. Jednak najbardziej przemawiał do mnie podczas pogrzebu dziadka Eugeniusza, wujka Józefa a potem babci Janeczki. Teraz ten krzyż jest u mojej mamy Zofii, jednak zawsze będzie mi przypominał kochaną babcie Janeczkę.

13 F 008 **Narzuta Dziadków Sojátowskich dok 2:48 Joanna Polak** Fundacja Pogranicze Ośrodek „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” w Sejnach Polska

Dziadek Stanisław Sojátowski był panieńskim dzieckiem. W tamtych czasach nie oznaczało to nic dobrego. Pewnie dlatego tak szybko się usamodzielniał. W czasach emigracji zarobkowej, przed wojną, jak wiele innych ludzi wyjechał do Francji. Tam się dorobił i kiedy wrócił do Sejn ożenił się z babcią. Ta kiedy go zobaczyła, w garniturze, wykrzyknęła- jaki on piękny. Dziadek miał swój kram w sukiennicach. Był dobrym człowiekiem, często dawał ludziom towar na kredyt, na zeszyt. W czasie wojny, jak naszych Żydów przeganiali, pewna żydowska kobieta przyszła oddać dług. Widać była bardzo honorowa. Nie miała pieniędzy, więc zapłaciła piękną haftowaną narzutą na łóżko. Ta kapa jest w mojej Rodzinie do dziś. Babcia ubierała nią łoża małżeńskie, ale tylko na największe uroczystości

13 F 009 **Obrus Babci dok 2'04” Joanna Polak** Fundacja Pogranicze Ośrodek „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” w Sejnach Polska

Babcia miała wtedy 8 lat kiedy musieli uciekać, bo zaczęła się Wojna.

13 F 010 **Papierośnica Wujka Witolda dok 3:20 Joanna Polak** Fundacja Pogranicze Ośrodek „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” w Sejnach Polska

Film o przyjaźni i emigracji

13 F 011 **Poszewki Babci Marianny dok 1:58 Joanna Polak** Fundacja Pogranicze Ośrodek „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” w Sejnach Polska

Wspomnienia z dzieciństwa Babci Marianny

13 F 012 **Ngarigo w Krakowie dok. 54’**

Ernestyna Skuriat-Kozek Kosciuszko Heritage Inc Australia

<https://youtu.be/w6lj4IEvjuo>

Historyczna wyprawa tradycyjnych kustoszy Mt. Kosciuszko do Krakowa w październiku 2017 r. na obchody dwustulecia śmierci Tadeusza Kościuszki. Organizator wyprawy to "Kosciuszko Heritage Inc."

Na zaproszenie Kopca Kościuszki delegacja wzięła udział w Międzynarodowej Konferencji "Integracje wokół Kościuszki", w uroczystościach na Kopcu Kościuszki oraz w Mszy sw. w katedrze wawelskiej..

13 F 013 **Błękitna Armia 1917-1919 dok. 67' Leszek Wiśniewski** TVP Lublin Centralna Biblioteka Wojskowa w Warszawie Polska <https://youtu.be/DL9RzEnOnlY>

Fabularyzowany film dokumentalny prezentujący narodziny, losy, szlak bojowy Armii Polskiej we Francji i jej dowódcy – gen. Józefa Hallera. Opowieść o największej polskiej formacji zbrojnej w I wojnie światowej złożonej głównie z ochotników polskich z całego świata. Jej siła militarna i morale żołnierzy pozwoliły Polakom zająć miejsce wśród zwycięzców Wielkiej Wojny i wpłynęły w poważny sposób na decyzje Konferencji Wersalskiej. Film jest kroniką wydarzeń towarzyszących powstaniu, formowaniu, walkom Błękitnej Armii aż do przybycia do Polski w kwietniu 1919 roku.

13 F 014 **Śladem legionowych bojów dok 34'22" Leszek Wiśniewski** TVP Lublin TVP Historia Polska Autor postanowił przemierzyć szlak bojowy I Brygady Legionów Polskich w I wojnie światowej. W ślad za cieniami żołnierzy w szarych mundurach i maciejówkach odwiedził ich wszystkie pobojuwiska i zapomniane cmentarze od pól nad Nidą przez Limanową, Krzywopłoty, konary, Jastków po Kostiuchnówkę na Wołyniu. Powstał monograficzny film o miejscach nigdy łącznie nie pokazywanych, pokrytych kurzem niepamięci. W tej filmowej wędrówce – balladzie towarzyszą widzowi wiersze legionowych poetów, równie zapomniane, jak sami legionieści. Poezja to piękna, udreńczona choć pełna wiary i nadziei.

13 F 015 **Trzy losy – jedna Polska dok. 51'30" Leszek Wiśniewski** TVP Lublin TVP Historia Polska Opowieść o trzech braciach – Stefanie Zygmuncie i Józefie Pomarańskich, symbol pokolenia walczącego o wolną Polskę. Legionieści I Brygady Legionów, uczestnicy wojny polsko – bolszewickiej, o których Józef Piłsudski mawiał "moi ulubieni żołnierze". Choć mogli zrobić kariery wojskowe czy polityczne, poszli do zwykłej pracy, każdy w swej dziedzinie, budując nowy byt Niepodległej. Gdy jednak przyszła potrzeba, we wrześniu 1939 roku, znów stanęli do walki i działalności konspiracyjnej. Zygmunt i Józef zamordowani zostali w Auschwitz, Stefan zginął w obozie koncentracyjnym we Flossenburgu. Jeden z jego synów poległ we Wrześniu, drugi - w Powstaniu Warszawskim. Oto los pokolenia... Film przedstawia biografie braci opowiedziane wspomnieniami rodziny, pokazuje legionowy szlak na ziemiach polskich i przywołuje strofy poezji tamtych lat, w tym także kompozycje Zygmunta Pomarańskiego „O mój rozmarynie”, czy „Jedzie, jedzie na kasztance” z jego zbioru „Pieśni o wojnie i na wojnie pisane”.

13 F 016 **Jastków 1915 – późne słowo o bitwie dok. 30' Leszek Wiśniewski** TVP Lublin TVP Historia Polska Film poświęcony zapomnianej bitwie Legionów Polskich stoczonej pomiędzy 30 lipca a 3 sierpnia 1915 roku w okolicach Jastkowa na przedpolach Lublina. W krwawym boju zawiązywało się braterstwo broni legionistów I Brygady i 4 pułku piechoty z III Brygady Legionów. Była to bitwa „poetów i generałów”. Uczestniczyli w niej m.in. Bolesław Wieniawa – Długoszowski, Felicjan Sławoj – Składkowski, Emil Fieldorf – Nil, Franciszek Kleeberg, Zygmunt Berling. Bój jastkowski, i swoje w nim przeżycia, opisywali w swych wierszach i wspomnieniach m.in.: Władysław Broniewski, Karol Bunsch, Władysław Orkan, Józef Relidziński, Stanisław Długosz. Ich wiersze towarzyszą wędrówce po pobojuwisku i pamiątkach walk pod Jastkowem.

13 F 017 **Najder. Chciałem zostać lotnikiem dok 56' Mieczysław B. Vogt** Video Studio Gdańsk Polska <https://youtu.be/c6aDdN5RCPY>
Zdzisław Najder tkwił w najintensywniejszym okresie transformacji i reorientacji geopolitycznej w centrum polskiej polityki. Poprzez Jego losy film opowiada o wyjściu Polski ze strefy wpływów Moskwy na rzecz

integracji z Zachodem. Pokazuje Bohatera na tle historii Polski lat 1975-1992 jako polityka, intelektualistę, człowieka. Prowadził też widza do uniwersalnych refleksji na temat mechanizmów światowej polityki, uwikłania w nią ludzkiej jednostki

13 F 018 Za krata są zielone drzewa...” dok. 47’40” Magdalena i Rafał Kołodziejczykowie Stowarzyszenie „Telewizja Regionalna – Stowarzyszenie Europejskie” Polska <https://youtu.be/PyD06-KzhCA>
„Za kratą są zielone drzewa” to wzruszająca opowieść o wojennej historii Polski ukazana przez pryzmat krótkiego życia pojedynczego człowieka. Grażyna Chrostowska to pochodząca z Lublina polska poetka, przedstawicielka pokolenia Kolumbów i działaczka podziemnego ruchu oporu w okresie II wojny światowej. Zaareztowana w 1941 r. trafia do lubelskiego więzienia na Zamku, a następnie do niemieckiego obozu koncentracyjnego w Ravensbrück. Tam, razem ze współwięźniarkami, przeżywa gehennę nazistowskiej kaźni. Jednocześnie też uciekając w świat sztuki i pisząc wiersze buduje własną przyspieszoną dojrzałość, zaś współtowarzyszkom na przekór nieludzkim warunkom obozowego życia daje cień nadziei na zmianę losu.

13 F 019 Józef Śmiech Ciąg - Jak było naprawdę ? dok. 52’32” Magdalena i Rafał Kołodziejczykowie Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej – Okręg Zamość oraz Telewizja Polska S.A. Oddział w Lublinie Polska <https://youtu.be/7hPQ0k1jJeg>
Józef Śmiech "Ciąg" to jeden z bardziej zasłużonych dowódców Armii Krajowej na Zamojszczyźnie. Wiele lat po jego śmierci, w zamojskiej gazecie "Kronika Tygodnia" ukazał się artykuł opisujący go jako tajnego i świadomego współpracownika Służby Bezpieczeństwa. Celem filmu jest przybliżenie postaci „Ciąga” oraz historii jego pogmatwanego życia. Głównym zadaniem twórców było dotarcie do prawdy – czy oskarżenia o współpracę we służbach bezpieczeństwa formułowane wobec Śmiecha są zasadne. Film zrealizowano w formie dokumentu śledczego.

13 F 020 Złączyć się z Narodem... dok. 52’32” Jerzy Szkamruk Fundacja 12 Gwiazd Polska <https://youtu.be/Rvu-pSeqLLk>
Wypędzeni ze swych domów, stłoczeni ciasno w bydłych wagonach. W nieludzkich warunkach przewiezieni tysiące kilometrów tam, gdzie niebo łączy się z ziemią. Represjonowani, zmuszani do katorżniczej pracy. Przez dziesięciolecia Ojczyzna o nich zapomniała. Postrzegani jako „przybysze ze wschodu”. Zdołali jednak zachować polską tradycję, wiarę i marzenia o powrocie do kraju swych przodków choć jako „ostatni” wymarzonej Ojczyzny jeszcze nie odzyskali

13 F 021 Kraj z Baśni teled. 2’30” Jerzy Szkamruk Fundacja 12 Gwiazd Polska <https://youtu.be/xmQUS1qwC1g>
Teledysk zrealizowany na podstawie pięknego wiersza poetki, nauczycielki i działaczki patriotycznej Anny Rudawcowej, napisany podczas zesłania do Kraju Ałtajskiego i Kazachstanu. W latach międzywojennych swą twórczość publikowała min w Płomyku. W czasach komunizmu jej poezja była zakazana. Nie doczekała się wydania swych wierszy napisanych na zesłaniu. Tomik poezji „Wiersze z Sybiru” został wydany dopiero dwadzieścia lat po jej śmierci w 2001 roku.

13 F 022 Film na 100-lecie niepodległości Polski - Epitafium na śmierć zapomnianych polskich bohaterów dok. 157’ Bogna Lewtak-Baczyńska

Galeria Autorska i Teatr „Well Art.” Bogny Lewtak-Baczyńskiej Polska www.bognalewtakb.pl
Obrazy, rysunki, grafika Bogny Lewtak-Baczyńskiej 38 (trzydzieści osiem) – prac – oryginały. Tytuły prac wystawionych : Spis prac artystycznych na wystawę „100-lecie niepodległości Polski – Losy Żołnierzy” do Muzeum AK im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie – 60 (sześćdziesiąt) prac – oryginały i 13 (trzydzieści) kopii na panelach – razem 73 (siedemdziesiąt trzy) prace.

13F023 **Dzik dok. 75'01"** **Damian Lu Wenta, Łukasz Chojecki** Damian Lu Wenta, Łukasz Chojecki, Fundacja Generator Kultury Biała Rawska Polska <https://www.youtube.com/watch?v=V54NtM8DdZ8&t=14s>
Film był dystrybuowany w polskich kinach, m.in. w kinie Charlie w Łodzi, w kinie Elektronik w Warszawie, w kinie Roma w Rawie Mazowieckiej, w kinie Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, w kinie Włókniarz w Tomaszowie Mazowieckim.

13F024 **Z głębokości wołam do ciebie... dok. 34'** **Gabriela Mruszczak** Bogusław Sobczak Polska
- Gdy ma się 90 lat, to czasem trudno wstać z łóżka, ale świadomość, że w przychodni czekają bezdomni pacjenci, którzy proszą o pomoc – po prostu bardzo pomaga – mówi prof. Zbigniew Chłap, który prowadzi społecznie w Krakowie jedyną swego rodzaju w skali kraju przychodnię dla bezdomnych i ubogich. Profesor pomimo swego sędziwego wieku realizując ewangeliczny ideał miłości człowieka wciąż aktywnie pracuje... za darmo i nie ustaje w staraniach o byt przychodni, do której trafiają chorzy bezdomni często z bardzo pogmatwanymi życiorysami.

13F025 **Ada – Krystyna Willenberg dok. 30'** **Krzysztof Żurowski** Telewizja Polska Polska
.. Ada jako 13-latka przeskakuje mur Getta w 1943 r. Jest ukrywana przez Polaków. Do dziś oprowadza młodych Izraelczyków po rodzinnej Warszawie.

13F026 **Złamana lilijka dok. 47'51"** **Wiesław Henryk Kwapisz** Wiesław Henryk / Film Poland Zespół Realizatorów Filmowych Polska
Przejmująca historia pięknej walki żołnierzy Szarych Szeregów – harcerzy Kaszub i Kociewia w czasie I Wojny Światowej. Fakty ocalone od zapomnienia.
Walcząc umierali za wyzwolenie Polski spod niemieckiej okupacji.

13F027 **PS Rawycz dok.100'** **Wiesław Henryk Kwapisz** Wiesław Henryk/Film Poland Zespół Realizatorów Filmowych Polska <https://youtu.be/p3d9h5JRaUo>

Odzyskanie niepodległości w listopadzie 1918 roku stało się dla Polaków jednym z najważniejszych wydarzeń w historii Ojczyzny – symbolem bohaterstwa, waleczności i tego co najważniejsze, czyli wolności. Wydarzenie to nie byłoby możliwe, gdyby nie wcześniejsze działania i ważne wydarzenia historyczne. Nie byłoby Niepodległej Polski bez przedstawicieli Kościoła. Jednym z nich stał się ks. ppłk. Józef Wrycza. Legendarny przywódca tajnej organizacji wojskowej „Gryf Pomorski”. Liczyła ona ok. 25 tys. członków. Zapomniana celowo, teraz przywrócona przez filmowców. TERAZ PAMIĘĆ PRZEZ FILMOWCÓW PRZYWRÓCONA. Nasz bohater podsumował swoje życie następująco – „w życiu dwóch rzeczy nie miałem – strachu i pieniędzy”. Fabularna ekranizacja działalności i służby znakomitego Polaka, patrioty oraz pięknych kart historii walk Kaszubów z niemieckim okupantem.

13F028 **Jako w niebie, tak i w Komańczy 46' 50"** **Bogdan Miszczak** Agencja Produkcji Radiowej, Telewizyjnej i Wydawniczej "Obiektyw" Bogdan Miszczak Polska
<https://we.tl/t-xw6GhDAq1>

Film przedstawia historię internowania prymasa Stefana Wyszyńskiego w Komańczy. W ciągu trzech lat władze komunistyczne czterokrotnie zmieniały miejsce internowania kardynała (Marek Kalita). Komańcza to ostatnie miejsce odosobnienia. Klasztor Sióstr Nazaretanek miał odizolować prymasa od świata. Stał się miejscem niezwykłych spotkań m.in. z ojcem (Jerzy Trela) i Marią Okońską (Aleksandra Popławska), założycielką słynnych „ósemek”. To właśnie tam Wyszyński napisał "Śluby Jasnogórskie".

13F029 **Misja dok 30'** **Alicja Grzechowiak** TVP Białystok Polska
Bohaterką reportażu "Misja" jest s. Michaela Rak ze Zgromadzenia Sióstr Jezusa Miłosiernego, która z

pomocą ponad 200 firm i organizacji oraz hojności ludzi na całym świecie, utworzyła w Wilnie jedyne na Litwie, hospicjum dla dorosłych. Placówka powstała w szczególnym miejscu dla katolików - na terenie klasztoru Sióstr Wizytek, gdzie mieszkał bł. ks. Michał Sopoćko i gdzie powstał znany obraz "Jezu, ufam Tobie" namalowany zgodnie z wizją św. s. Faustyny. S. Michaela zgromadziła wokół siebie międzynarodowy personel, który opiekuje się chorymi różnych wyznań i narodowości.

13F030 Marzyciel dok 30' Alicja Grzechowiak TVP Białystok Polska

Portret 97- letniego Tadeusza Grabowskiego - lutnika amatora, twórcy skrzypiec i mandolin. Pan Tadeusz nie założył rodziny, bo miłość do sztuki okazała się silniejsza od ludzkiej miłości. Mieszka sam na koloni wsi Wizna (woj. podlaskie) i dobrze sobie radzi mimo zaawansowanego wieku. Pan Tadeusz pisze wiersze, układa melodie do swoich utworów. Jest spełnionym człowiekiem, bo robi to, co kocha najbardziej - instrumenty.

13F031 Gurgacz. Kapelan Wyklętych dok 76' Dariusz Walusiak Stowarzyszenie RAFAEL Polska

<https://youtu.be/4k1SHqv7bBM>

Portret księdza Władysława Gurgacza, kapelana Polskiej Podziemnej Armii Niepodległościowej, który nie wahał się podążać drogą sumienia w latach powojennej Polski. Trwał do końca przy młodych żołnierzach, którzy przeciwstawiali się komunistycznemu reżimowi. W 1939 roku, na początku swej kapłańskiej drogi, przed obrazem Maryi Królowej Polski złożył siebie w ofierze za ratowanie Ojczyzny. Osiem lat później został skazany na śmierć.

13F032 Cudzoziemcy w Powstaniu Warszawskim dok 37' Małgorzata Brama Fundacja Artystyczna Erina B

Polska <https://youtu.be/bKS-eivrVzQ>

Opowieść o żołnierzach i cywilach, którzy razem z Polakami stanęli razem do walki o wolność. Film ten jest hołdem jaki Powstańcy Warszawscy składają w większości bezimiennym cudzoziemcom.

13F033 Z Radzionkowa na ołtarze dok 26' Kamil Niesłony, Maciej Marmola Urząd Miasta Radzionków

Polska <https://youtu.be/TG6P3B0AMH4>

Film „Z Radzionkowa na ołtarze” opowiada o życiu o. Ludwika Wrodarczyka OMI. Pochodził on z głęboko wierzącej rodziny z Radzionkowa. Mimo przeciwności losu przyjmuje święcenia kapłańskie. Bezpośrednio przed wybuchem II wojny światowej, 29 sierpnia 1939 roku, zostaje administratorem parafii w Okopach na Wołyniu. Pełni nie tylko posługę kapłańską, z którą dociera nawet do Żytomierza, 200 km na wschód od Okopów, ale także leczył ludzi. Po zajęciu tego terenu przez hitlerowskie Niemcy ochraniał ludność żydowską. Został bestialsko zamordowany przez bandy UPA 6 grudnia 1943 roku. Do dziś miejscowa ludność wspomina go jako „świętego kapłana”. 3 sierpnia 2000 r. Instytut Jad Waszem w Jerozolimie uhonorował go pośmiertnie dyplomem z medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. 11 maja 2016 r. w Łucku rozpoczął się jego proces beatyfikacyjny

13F034 Do zobaczenia Polsko 41'26". Maria Guzy TVP Polonia Polska

Film o Polakach mieszkających w RPA – łączy ich przynależność do Zjednoczenia Polskiego w Johannesburgu, które w tym roku obchodzi 75-lecie istnienia oraz osoba pani Barbary Kukulskiej, prezes zjednoczenia, redaktor naczelnej „Wiadomości Polonijnych”.

13F035 Góra Krzyży fab 9'07" Henryk Pisuk Henryk Pisuk Polska

Film przedstawia miejsce na Litwie równie cenne dla Polaków jak samo Wilno. Miejszem tym jest Góra Krzyży, koło miasta Szawle, ok. 200 km na północ od Wilna

13F036 **Legenda wileńskiej konspiracji dok 50' 07"** Bronisław Bubiak, Tomasz Piotrowski KABART Film
Bronisław Bubiak Polski Instytut Sztuki Filmowej i Muzeum II Wojny Światowej Polska
Bohaterem opowieści jest Stanisław Kiałka, fenomenalny konspirator. Jezuicki kleryk, oficer AK, adiutant gen. Krzyżanowskiego, wreszcie Sybirak (25 lat Workuty). Od 1939 roku, aż do aresztowania przez NKWD w 1945 był Stanisław Kiałka między innymi organizatorem komórki Legalizacji, która kontynuowała pracę jeszcze w PRL. Podczas okupacji Legalizacja wydała dziesiątki tysięcy perfekcyjnie sfalszowanych dokumentów

13F037-40 Cykl - **Historyczny Pejzaż Podkarpacia Bogdan Miszczak** Agencja Produkcji Radiowej, Telewizyjnej i Wydawniczej "Obiektyw" Bogdan Miszczak Polska <https://youtu.be/zaqBk1U4yV8>

13F037 **Rzeczpospolita Iwonicza. Warto wiedzieć, trzeba zobaczyć dok 34' 50"** Bogdan Miszczak Agencja Produkcji Radiowej, Telewizyjnej i Wydawniczej "Obiektyw" Bogdan Miszczak Polska
<https://youtu.be/SYTb5HhZ9uQ>

Film opowiada historię utworzenia w Iwoniczu Zdroju w 1944 r. republiki partyzanckiej. Rozkazem komendanta Obwodu AK Krosno, kpt. Stanisława Wenklara, ps. Wujek zdobyto Iwonicz. Dokonały tego oddziały: dywersyjny obwodu ppor. Franciszka Kochana (ps. Leszek, Obłóński) oraz bojowy Iwo, placówki AK w Iwoniczu kr. Irys kpt. Eugeniusza Werensa (ps. Pik). Zdobycie uzdrowiska rozpoczęło w Obwodzie AK Krosno akcję „Burza”.

13F038 **Akcja Pensjonat dok Bogdan Miszczak** 34' Agencja Produkcji Radiowej, Telewizyjnej i Wydawniczej "Obiektyw" Bogdan Miszczak Polska <https://youtu.be/E4-q-8LW4DM>

Film ukazuje historyczne wydarzenia z 1943 roku. Nocą z 5 na 6 sierpnia sześciu żołnierzy Kedywu Armii Krajowej w spektakularny sposób pod nosem niemieckiej żandarmerii uwolniło 66 osadzonych w jasielskim więzieniu. Uwolnienie takiej ilości więźniów – żołnierzy Polskiego Państwa Podziemnego z miejsca tak ściśle strzeżonego i to bez wywołania starć i bez ofiar – odbiło się szerokim echem. Mówiło o tym Radio Londyn i pisała cała prasa polskiego podziemia. Generalny Gubernator Hans Frank spowodował nawet zmianę na stanowisku szefa Gestapo i naczelnika więzienia w Jaśle.

13F039 **Czas Leśnych Kurierów Bogdan Miszczak 34'** Agencja Produkcji Radiowej, Telewizyjnej i Wydawniczej "Obiektyw" Bogdan Miszczak Polska <https://youtu.be/FI4tDDiIXIE>

Film nawiązuje do wydarzeń rozgrywających się na terenie Bieszczadów i Beskidu Niskiego w latach 1939 - 1945, gdzie prowadziły trasy kurierskie (min. „Las”, „Jaga”) łączące kraj z polskim rządem na uchodźstwie. Kurierzy z narażeniem życia przetrzymywali uchodźców do tworzącej się armii, a do kraju pocztę, broń i pieniądze. Najbardziej znanym i zasłużonym kurierem był Jan Łożański ps. „Orzeł”.

13F041 **Diabelne szczęście 49'23'** Maciej Dancewicz Grupa Filmowa Sp. z o.o. Polska
<https://youtu.be/lbYmA5qgOm0>

Pokolenie ludzi, którzy w szeregach Armii Krajowej walczyli o niepodległość Polski nazwano pokoleniem Kolumbów. Określenie to wzięło swoją nazwę od pseudonimu jednego z bohaterów książki Romana Bratnego „Kolumbowie Rocznik 20” Stanisława Skiernika pseud. Kolumb. Na postać literackiego Kolumba złożyły się życiorysy dwóch autentycznych postaci. Jedną z nich był Krzysztof Sobieszczański pseud. Kolumb, drugą Stanisław Likiernik pseud. Staszek. Film opowiada o jednym z nich - Stanisławie Likierniku, który pochodził z rodziny zasymilowanych polskich Żydów. Współpracował z polskim podziemiem i uczestniczył w akcjach sabotażowych i dywersyjnych organizowanych przez Kierownictwo Dywersji AK. Tytuł filmu nawiązuje do autobiografii bohatera zatytułowanej "Diabelne szczęście czy palec Boży?

13F042 **I tak wszystko widziałam 52'** Michał Tkaczyński Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska https://youtu.be/qW_sOYEEUZA

W filmie dokumentalnym Michała Tkaczyńskiego wypowiadają się trzy polskie kobiety pochodzenia żydowskiego, który przeszły przez piekło II wojny światowej i zgotowany przez niemieckich nazistów Holocaust. Losy bohaterek odmienili w pewnym momencie Polacy, którzy ryzykując swoje życie, uratowali je przed grożącą im zagładą.

13F043 **Pseudonim Jan Nowak Jolanta Kessler** Studio Kontakt Polska <https://youtu.be/gUqpsV9Kxlw>
Historia życia Jana Nowaka-Jeziorańskiego od czasów jego dzieciństwa i młodości, poprzez okres II wojny światowej i działalność kurierską, pracę w Radiu Wolna Europa, po najobszerniej przedstawiony okres waszyngtoński, gdzie Nowak-Jeziorański pełnił funkcję nieoficjalnego rzecznika-ambasadora polskiej demokracji. Autorka opowiada obszernie o jego pracy na stanowisku konsultanta Białego Domu i Państwowej Rady Bezpieczeństwa Narodowego, organizowaniu pomocy dla wydawnictw niezależnych i NSZZ Solidarność, wspieraniu przemian demokratycznych w Polsce po 1989 r., zabiegach o przyjęcie Polski do NATO. Poznajemy sposób pracy bohatera filmu, zasady jego współpracy z Kongresem Polonii Amerykańskiej, kontakty z mediami itp. W filmie znalazły się liczne wypowiedzi samego Jana Nowaka-Jeziorańskiego. O nim zaś mówią: John Adams, Władysław Bartoszewski, Zbigniew Brzeziński, Paula Dobriansky, Daniel Fried, Paul Henze oraz Krystyna Miłotowska-Hilary

13F046 **Archipelag Gułag 40'21"** Eugeniusz Starky Studio Elita Art. USA <https://youtu.be/86leFmLklmQ>
Film prezentuje wzruszające świadectwa ludzi, którzy przeżyli zesłanie na Sybir podczas II Wojny Światowej.

13F047 **Upside Down Violeta Kardynał 40'** Violetta Kardynał Kanada <http://poloniatube.com/> ; <https://youtu.be/EUqWQ6TnvtA>

„Upside Down” to pierwszy i jedyny dokument o kampanii oszczerstw wobec Polski m.in. w Ameryce Północnej i na zachodzie Europy. Chodzi o fałszowanie historii poprzez multiplikację kłamstw w rodzaju określeń „polishdeathcamps”, ale nie tylko. Wypowiedzi uczniów z elitarnych szkół kanadyjskich, którzy nie są nawet zażenowani swoim brakiem wiedzy zestawione są z reakcją jednego z pierwszych więźniów KL Auschwitz, Mirosława Firkowskiego (zmarłego w 2014 r.) Tytuł „Upside Down” oznacza całkowite odwrócenie ról kata i ofiary. Film ukończono w 2007 roku, zdjęcia kręcono w Ameryce Północnej, Niemczech i Polsce. Nad dokumentem zrealizowanym ponad 10 lat temu patronat objęli śp. Prezydent Lech Kaczyński i śp. Janusz Kurtyka (ówczesny szef IPN). Niestety, po zmianie rządu w Polsce w 2007 r., mimo entuzjastycznie przyjętej premiery w Toronto z udziałem ministra Jasona Kenney, kanadyjskich parlamentarzystów i szerokiej kanadyjskiej widowni – film wyemitowano też w kanadyjskiej telewizji OMNI, polityka historyczna w Polsce wraz z rządami PO-PSL zmieniła się o 180 stopni i film mógł być wyemitowany w TVP dopiero w 2017 r.

13F048 **Meandertalczyk dok 30'** Alicja Grzechowiak TVP Białystok Polska
Filmowy portret podlaskiego pletwonurka Mirka Kobeszko zakochanego w rzece Biebrzy. „Meandertalczyk” (pseudonim pana Mirka) zabiega o zachowanie czystej, dzikiej rzeki dla kolejnych pokoleń. Od prawie 20 lat, co roku na początku lata, organizuje charytatywną akcję sprzątnięcia dna Biebrzy. Wraz z zaprzyjaźnionymi pletwonurkami, sprzęta śmieci pozostawione w rzece przez turystów, wędkarzy oraz mieszkańców okolicznych wsi.

13F049 **Śląskie kobiety – polskie twierdze 15'03"** Krzysztof Korwin-Piotrowski
Fundacja Polskie Dziedzictwo Śląska Polska

Pierwszy fabularyzowany film dokumentalny o bohaterskich kobietach, działających na Śląsku w pierwszej połowie XX wieku wg scenariusza i w reżyserii Krzysztofa Korwina-Piotrowskiego.

Janina Omankowska była pierwszą kobietą na świecie, która otworzyła obrady parlamentu. Maria Kujawska, nazywana Aniołem z Ravensbrück, leczyła rannych powstańców śląskich. Aniela Wolnik, nazywana Śląską Inką, działała jako sanitariuszka w czasie powstań śląskich. Została odznaczona Krzyżem Virtuti Militari

13F050 **Powroty 20' Dorota Kaczor- Miskiewicz** TVP 3 Wrocław Polska https://youtu.be/NV6O66XQw_M

.To historia Polaków, których życie rzuciło na odległe kontynenty. On światowej sławy muzyk-jazzman. Mieszkał w Australii ale koncertował na całym świecie. Z takimi gwiazdami jak Frank Sinatra czy W. Huston. Ona do USA wyjechała za chlebem. Odniosła sukces- właścicielka salonów kosmetycznych w New Yorku. Poznali się w wieku dojrzałym.. gdzieś daleko w świecie. Bardzo trudną decyzję podjęli wspólnie! Porzucają dotychczasowe życie i wracają do Polski.

Do maleńkiej Polanicy na Dolnym Śląsku. Twierdzą zgodnie – to ich raj na ziemi. Tu chcą żyć i działać, tu chcą wykorzystywać swoje talenty i zdolności. On organizuje Festiwale Muzyczne i chce by świat odwiedzał Polanicę. Ona współpracuje z młodzieżą, działa też na rzecz lokalnej społeczności

13F051 **Piłsudski. Człowiek czynu 8'52" Andrzej Siedlecki, Riho Okagami Siedlecka** Andrzej Siedlecki, Riho Okagami Siedlecka Australia

J. Piłsudski mówi o modzie socjalizmu i swoim rewolucyjnym usposobieniu, dzieciństwie i o tym, co miało na niego wpływ jako człowieka czynu

13F052 **Powiedzieć tak 25' Inka Jadwiga Bogucka** TVP Oddział w Krakowie Polska

<https://youtu.be/6t4y1Qil2YM>

Wychowana na Warszawskiej ulicy, jako 16-latką wyjechała do Włoch w nadziei na karierę modelki. W poszukiwaniu sukcesów, wykorzystywana, zgwałcona, dotarła jednak na szczyt mediolańskiej bohemy, bywała u Berlusconi, przyjaźniła się z Leonardo di Caprio i innymi ale ten rodzaj kariery zaprowadził ją na narkotykowe dno, z którego odbiła się niespodziewanym zwrotem - znalazła się w małej chorwackiej wiosce, Medjugorju słynącym z objawień maryjnych, nawróceń, uzdrowień. Pobyt tam zupełnie odmienił jej życie.

13F053 **Recepta na długie życie 23'50" Inka Jadwiga Bogucka** TVP Oddział w Krakowie Polska

<https://youtu.be/WSj8gjtHg5o>

106 letnia kobieta, pochodząca z majątku pod Wilnem na Litwie i jej córka, wspominają swoje przeżycia z okresu obejmującego czas dwóch wojen światowych, w których starsza pani uczestniczyła najpierw jako dziecko a następnie jako zesłana matka dwójki dzieci, z których jedno zmarło z głodu.. Jej opowieść kontrastuje wyjście na zakupy z odwiedzającą ją córką, do sklepu spożywczego, w którym wszystko można kupić. Wspomnienia puentuje refleksja starszej pani nad życiem obecnym i jej pogodne przesłanie - własna recepta na długie życie.

13F054 **Wiedźma pr TV 23' Alicja Grzechowiak** TVP Białystok Polska

Filmowy portret Agnieszki Zach bosonogiej przewodniczki w Biebrzańskim Parku Narodowym, artystki, zielarki. Biebrzańska Wiedźma, bo tak nazywają Agnieszkę miejscowi, zaprowadzi tam, gdzie sami nigdy byśmy nie trafili... Można z nią bez obawy wyruszyć na biebrzańskie bagna, bo stoją przed nią otworem, zarówno leśne ostępy, jak i podlaskie domy.

13F055 **Polska szeroko otwartymi oczami3'21" Grażyna Śpiewak** Grażyna Śpiewak Białoruś

<https://youtu.be/YwZtUzid7AE>

amatorskie video złożone z moich własnych zdjęć, na których przyglądam się różnym ważnym miejscom w Polsce. z Grodna (Białoruś).

Należę do Wspólnoty "Młoda Polonia" i od 2002 biorę udział w różnych imprezach Polonijnych. Chciałabym spróbować wziąć udział w konkursie Losy Polaków.

13F056 **Tam był mi raj. Opowieść o dawnym Stanisławowie 29'39** Jarosław Krasnodębski Studio Filmowe Lwów Polska/Ukraina <https://youtu.be/PEHzT8SJtrg>

Prezentowany zwiastun jest zapowiedzią filmu dokumentalnego „Tam był mi raj. Opowieść o dawnym Stanisławowie”, który już wkrótce zostanie udostępniony szerszej publiczności. Opowiada on o losach dawnych mieszkańców Stanisławowa (obecnie Iwano-Frankiwnsk) zmuszonych po wojnie do opuszczenia rodzinnego miasta i osiedlenia się po drugiej stronie nowej granicy Polski

13F057 **As 25'51" Dorota Petrus, Bogdan Łęcznar** TVP Kultura Polska

Film jest opowieścią i wspomnieniem o Włodzimierzu Strzemińskim, człowieku niezwykłym w swoim stosunku do ludzi i pracy. Co pozostawił po sobie - czy testament dla następnych pokoleń? Odszedł niespodziewanie i nagle. Współpracownicy i przyjaciele w opowieściach pełnych powagi, ale również humorystycznych akcentów, przybliżają postać barwną, wieloznaczną i wierną wyznawanym zasadom oraz wartościom, bezgranicznie zaangażowaną w działalność opozycyjną

13F058 **General Nil 120' Ryszard Bugajski** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska <https://youtu.be/cZ0iOYTvkxc>

4 lutego 1953 w więzieniu mokotowskim został powieszony po sfingowanym procesie gen. August Emil Fieldorf. Generał "Nil" był organizatorem i szefem Kedywu Komendy Głównej Armii Krajowej, jednym z najbardziej zasłużonych żołnierzy Armii Krajowej i polskiego podziemia niepodległościowego.

13F059 **My Cichociemni. Głosy żyjących 77' Paweł Kędziński** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska <https://youtu.be/zC9vLiDtMuU>

Fabularyzowany film dokumentalny o Cichociemnych, żołnierzach najświetniejszej jednostki sił specjalnych - na podstawie relacji żyjących uczestników wojennych wydarzeń, materiałów archiwalnych i scen fabularyzowanych.

13F060 - 1969 **Historia w ożywionych obrazach cz. 1 Ożywione obrazy Jana Matejki** <https://vimeo.com/209362507>

<http://www.wfdif.pl/pl/historia-w-ozywionych-obrazach>
jest próbą przedstawienia kluczowych momentów historii Polski w formie filmowo „ożywionych” obrazów klasyków malarstwa historycznego. Widzowie mają niepowtarzalną okazję, aby niejako wejść do wnętrza obrazu, przejrzeć się jego bohaterom, usłyszeć ich rozmowy, a także poznać kontekst historyczny, w jakim znajdowała się Polska tuż przed momentem, kiedy wszyscy bohaterowie zastygli zamknięci w klatce czasu i ramie malarskiego dzieła. Warstwie fabularnej towarzyszy komentarz wybitnych historyków, znawców historii Polski.

13F060 **Zaprowadzenie Chrześcijaństwa 16' Marek Brodzki**
Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska

13F061 **Zabójstwo św. Stanisława 15' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych

13F062 **Stańczyk na balu Królowej Bony 12' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska

13F063 **Hołd Pruski 13' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska

- 13F064 **Unia Lubelska 15' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska
- 13F065 **Stefan Batory pod Pskowem 12' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska
- 13F066 **Kazania Skargi 13' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska
- 13F067 **Carowie Szujscy na Sejmie Warszawskim 12' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska
- 13F068 **Jan Sobieski pod Wiedniem 11' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych
- 13F069 **Konstytucja 3 Maja 1791 r. 9' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych
- 13F070-79 **Cykl Historia w ożywionych obrazach cz. 2 Polska Niepodległa** <https://vimeo.com/241167813>
<http://www.wfdif.pl/pl/historia-w-ozywionych-obrazach>
stanowi 10 ekranizacji wybranych dzieł malarskich i grafik przedstawiających wydarzenia oraz postacie związane z dążeniem do odzyskania przez Polskę niepodległości. Cykl edukacyjny wyprodukowany został przez Wytwórnę Filmów Dokumentalnych i Fabularnych. Projekt sfinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Wieloletniego Niepodległa na lata 2017-2021
- 13F070 **Jan Matejko – Rejtan. Upadek Polski 19' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska
- 13F071 **Wojciech Kossak - Przysięga Kościuszki na Rynku w Krakowie 2 marca 1794 r 15' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska
- 13F072 **Horacy Vernat - Bitwa pod Somosierrą 19' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska
- 13F073 **Wojciech Kossak - Olszynka Grochowska 15' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska
- 13F074 **Wojciech Kossak - Emilia Plater w potyczce pod Szawłami 17' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska
- 13F075 **Maksymilian Gierymski - Patrol Powstańczy 14' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska
- 13F076 **Artur Grottger - Kucie kos 16' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych
- 13F077 **Jacek Malczewski - Wigilia na Syberii 18' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska
- 13F078 **Stanisław Masłowski - Wiosna Roku 1905 15' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska
- 13F079 **Stanisław Kaczor-Batowski - Wejście Strzelców Józefa Piłsudskiego do Kielc 15' Marek Brodzki** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska

13F080 **Tam i z powrotem fab. 100' Wojciech Wójcik** Wytwórnia Filmów Fabularnych i Dokumentalnych Polska <https://youtu.be/z8I6sbWCSml>

Rok 1965. Andrzej Hofman, wybitny lekarz pracujący w Łodzi, pewnego dnia podczas obchodu w szpitalu spotyka Piotra, którego jeszcze znał z partyzantki. Piotr za wszelką cenę chce wyjechać z Polski, by na Zachodzie rozpocząć nowe, lepsze życie. Proponuje Andrzejowi współudział w napadzie na bank zakończony ucieczką na Zachód. Dla Andrzeja wyjazd zagranicę to ostatnia szansa, by spotkać się zoną i córką, które mieszkają w Wielkiej Brytanii.

13F081 **Pamięć śladów dok 56' Ignacy Szczepański** Studio Filmowe Kronika Polska <https://youtu.be/8Clw56QABgE>

W wyniku agresji ZSRR setki tysięcy Polaków jesienią 1939 i w mroźne miesiące 1940 bezprawnie deportowanych zostało w śniegi Syberii. Film dokument fabularyzowany przedstawia pełną dramatycznych elementów walkę Romualda Michniewicza o wydobycie swoich najbliższych z Imperium Zła. Romuald, polski oficer, aresztowany przez władze sowieckie i osadzony na Łubiance, natychmiast po zwolnieniu na mocy amnestii, po układzie Majski-Sikorski, wstępuje do Armii Andersa i rozpoczyna starania o odszukanie i uwolnienie swojej rodziny. Ocalił żonę Janinę i córkę Romę. W dalekim Bulajewie na zawsze zostali jego ojciec Antoni i babcia Agnieszka.

Programy Radiowe

13R001 **Po tamtej stronie chmur 28'30" Krzysztof Wyrzykowski** Polskie Radio SA Polska

W tym roku obchodzimy 100 rocznicę polskiego lotnictwa wojskowego. Audycja przedstawia wspomnienia pilotów – bohaterów podniebnych zmagani w II Wojnie Światowej - od bitwy pod Kockiem po Bitwę o Anglię.

13R002 **Poszukiwania naukowo-detektywistyczne 30'34" Grażyna Preder** Polskie Radio Koszalin Polska

13R003 **Osobliwe przypadki Marcela 31'57" Małgorzata Sawicka** Polskie Radio Lublin Polska

MARCEL WEYLAND z Australii twierdzi, że całe jego życie, łącznie z przetłumaczeniem na angielski "Pana Tadeusza", to ciąg przypadków. W istocie z godną podziwu konsekwencją i determinacją dążył do zrealizowania swoich poetyckich pasji, a niezależne od niego zawirowania historii, powojenna tułaczka, emigracyjne i rodzinne uzależnienia, tylko opóźniły proces dojrzewania do roli tłumacza polskiej poezji. W swoim domu z widokiem na morze opowiada ze swadą i poczuciem humoru o ucieczce z Polski w pierwszych dniach wojny, o tym jak w wieku 11 lat przeczytał w Wilnie "Pana Tadeusza", jak w Japonii nauczył się angielskiego, a w Szanghaju urzekła go angielska poezja. Natomiast w Sydney, gdy studiował architekturę i zakochał się w malarce irlandzkiego pochodzenia, zapragnął przetłumaczyć dla niej choć fragment naszej epopei narodowej. Tak zaczęła się literacka przygoda Marcela, która trwa do dziś. W audycji wykorzystano następujące utwory: Fryderyk Chopin Fantaisie Impromptu cis-moll op.66 – wyk. Halina Czerny Stefańska – fortepian; CD "Chopin Magia Fortepianu" producent: Delta Music na licencji Retrospective Recordings Ltd Jan Sebastian Bach Chaconne – oprac. Ferruccio Busoni – wyk. Władysław Szpilman, rekonstrukcja nagrań archiwalnych I mastering: Andrzej Szpilman – Copyright by Andrzej Szpilman 2000, Australian Broadcasting Corporation – 1' 20" Birds in Concert; 1' Laughing Kookaburras and Parakeets; 2' The Foothill of the Plenty Ranges; CD - Symphony of Birds II, wyk.. ABC Symphony Orchestras, producent ABC Australia 1992.

13R004 **Czerwone maki Gwidona 33'46" Małgorzata Sawicka** Polskie Radio Lublin Polska

Osobisty dramat artysty z wielką historią w tle. GWIDON BORUCKI - mało znany w Polsce pierwszy wykonawca pieśni „Czerwone Maki na Monte Cassino” - przeszedł szlak bojowy od sowieckiej Rosji do Włoch. Podobnie jak inni artyści walczył w Wojsku Polskim słowem, muzyką i pieśnią, bawił i wzruszał,

pokrzepiał, dodawał żołnierzom odwagi. Siłą propagandową sztuki wysoko cenił dowódca generał Władysław Anders, który utworzył w Teheranie reprezentacyjny Teatr Wojskowy „Polska Parada”. Tuż po bitwie zaśpiewał „Czerwone maki na Monte Cassino”. Dlaczego nikt tego faktu nie pamięta – o tym w dokumencie radiowym. Materiały do dokumentu radiowego autorka zbierała w Australii, gdzie zmarł G. Borucki w 2009 r. i gdzie wciąż żyje jego druga żona (pierwszą była Irena Anders) i dba o jego dobrą pamięć przy pomocy Bogumiły Żongołłowicz – autorki książki „Jego były Czerwone Maki”. Audycja otrzymała I nagrodę w konkursie SDP - IPN 2015 w kategorii najlepsza praca historyczna.

13R005 Szabla odbierzemy Piotr Sobota Radio Lwów Ukraina

Odnaleziona w ogródku szabla adiutanta Konstantego Pliskowskiego, dowódcy 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich - zmienia życie wielu ludzi. Wnuk adiutanta zamordowanego w Charkowie Plisowskiego tworzy za własne pieniądze, pułk kawalerii w barwach 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego. W Wierzawicach - miejscowości województwa podkarpackiego wokół pułku gromadzi wiele osób.

13R006 Księża Henryki 28'09 Małgorzata Żurakowska Polskie Radio Lublin Polska

Słuchowisko o losach Henryki Paśnik, która deportowana na Sybir wraz z rodzeństwem, opowiedziała o nich w książce „Obietnica”.

13R007 Chory na Polska 29'40" Jan Smyk Polskie Radio Białystok Polska

Takiej kariery można tylko pozazdrościć. Od wiejskiego chłopca do stopnia generała. Nie przyszło to jednak lekko. Poczynając od wyjazdu z rodzinnych Harasimowicz po nauki do St. Petersburga związał się całym życiem z wojskiem i polską armią, kładąc podstawy jej powstania. Szablą na koniu „wyrąbował” niepodległość Polski w 1918 roku i zaciekle bronił Jej stolicy w kampanii 1939. Kawaler Orderów Virtuti Militari, niezwykły kawalerzysta 10 Pułku Ułanów Jazłowieckich i jego dowódca. Generał Edward Józef Godlewski - dowódca 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich

13R008 Matka Nieznanych Żołnierzy 18'50" Jan Smyk Polskie Radio Białystok Polska

Życie Jadwigi Zarugiewiczowej nie było łatwe. Osiwiała będąc jeszcze młodą kobietą na wieść o śmierci pierworodnego syna. Konstancy zginął w 1920 roku w bitwie pod Zadwórzem, która została nazwana Polskimi Termopilami. Pięć lat później matkę bohaterskiego obrońcy Lwowa poproszono o wskazanie trumny z bezimienną ofiarą walk na warszawski Grób Nieznanego Żołnierza. Po II wojnie światowej los skazał ją na tułaczkę po Polsce. Końcówkę ziemskiego życia spędziła w Białymstoku i Suwałkach. Była skazana na niepamięć, a jednak historia upomniała się o Jadwigę. Odnaleziono ją na suwalskim cmentarzu i ponownie ożyła jako matka nieznanych żołnierzy w grobie na warszawskich Powązkach w kwaterze żołnierzy z 1920 roku

13R009 10/100/100 180'17' ks. Mariusz Sokołowski SChr ks. Mariusz Sokołowski SChr Polska

Cykl Audycji "10/100/100", to 10 rozmów z ciekawymi Polakami żyjącymi poza Polską; to ponad 100 minut nagrań, na 100 lecie odzyskania Niepodległości. To opowieść o Polakach, których los zaprowadził poza granice kraju. Wśród rozmówców dyrektorka szkoły polskiej w Irlandii Północnej Agnieszka Zajęc, Urszula Szoja z Radia France w Paryżu, piłkarz reprezentacji Polski w latach minionych Tomasz Wałdoch, dentystka z Polski, która pracuje w niemieckim wojsku. Mówi o korzeniach, o Bogu, stomatologii i pracy w Luftwaffe. Polacy żyjący poza granicami Ojczyzny opowiadają o życiu na emigracji, o Polsce, patriotyzmie, Bogu oraz tęsknocie i niepodległości.

13R010 Jestem Polakiem 31'14 ks. Mariusz Sokołowski SChr ks. Mariusz Sokołowski SChr Niemcy, Francja, Irlandia Północna, Meksyk, Australia

Audycja jest kompilacją reportażową 6 rozmów z Polakami mieszkającymi poza Polską (Niemcy, Francja, Irlandia Północna, Meksyk, Australia). Wśród nich Tomasz Wałdoch, dawny piłkarz reprezentacji Polski, Urszula Szoja z Radia Francja, Duszpasterz Polaków z Sydney, z Australii. W audycji Polacy opowiadają o życiu na emigracji, o tęsknocie za Polską, o postrzeganiu Polski poza jej granicami, o patriotyzmie oraz obchodach 100-lecia odzyskania Niepodległości przez Polskę. To wszystko w kontekście Jubileuszu jaki przeżywa Polska i Polacy w 2018 roku.

13R011 Biała Księga Gabi Maj 28' Anna Dudzińska Polskie Radio Katowice Polska

Gabi Maj wyjechała z Polski, gdy miała 2 lata. Dzisiaj jest fotografką na Bliskim Wschodzie, a jej zdjęcia drukują najbardziej znane gazety na świecie. Za swoje największe życiowe osiągnięcie Gabi Maj uważa więzienne fotografie Afganek skazanych za przestępstwa przeciwko moralności. Książka z ich zdjęciami nosi tytuł "Almond Garden" ("Migdałowy Ogród"). Tak jak pierwsze więzienie, które odwiedziła polska fotografka

13R012 Rodzina polsko-filipińska 22'31" Grażyna Preder Polskie Radio Koszalin Polska

Sa naszymi sąsiadami. Pielęgnują to co polskie, ale też propagują kulturę odległych Filipin. Poznajmy polsko-filipińską rodzinę Zygmunta Piznała z Gościna

13R013 Urodziłam się blisko Morszyna czyli historia pewnego powrotu po latach 26' 32" Iwona Piętak

Polskie Radio Rzeszów Polska

Bohaterka reportażu, urodzona w niewielkiej miejscowości koło Morszyna, odwiedza rodzinne strony, które opuściła w dramatycznych okolicznościach kilkadziesiąt lat temu. Kiedy wyjeżdżała wraz z rodziną, była tam jeszcze Polska, po II wojnie światowej tereny te znalazły się w granicach ZSRR, a teraz - Ukrainy. Autorka reportażu, Iwona Piętak, wraz z panem Tadeuszem - kuracjuszem z niedalekiego Truskawca, towarzyszyła swojej bohaterce w poszukiwaniu miejsca, gdzie był zajazd Austeria, w którym spędziła dzieciństwo.

13R014 Siostra 31'44" Iwona Piętak, Adam Głaczyński Polskie Radio Rzeszów Polska

Miała poukładane życie w Polsce: kierowała Hospicjum im. św. Kamila w Gorzowie Wielkopolskim, którego była współzałożycielką, skutecznie pozyskiwała pieniądze na jego działalność, organizując akcje charytatywne, była doceniana i nagradzana. Ale, kiedy w 2008 roku, władze kościelne zaproponowały jej przenosiny do Wilna i założenie tam hospicjum, siostra Michaela Rak podjęła się tego wyzwania i z wrodzoną sobie energią, niemal od zera, utworzyła pierwszą taką placówkę dla dorosłych pacjentów na Litwie.

Multimedia

13M001 Św. Urszula - wzór patriotyzmu prezent. 28'25" s. Katarzyna Purska. s. Anna Pawłowska

Zgromadzenie Sióstr Urszulanek - Pniewy Polska <https://youtu.be/8p6cefVQFVw>

Prezentacja dotyczy św. Urszuli Ledóchowskiej i jej zaangażowania w budowanie odradzającej się i niepodległej Polski w latach 1907-1939

13M002 Patriotica 2 album muz. 2135' Dagny Baczyńska-Kissas Galeria Autorska i Teatr „Well Art.” Bogny Lewtak-Baczyńskiej Polska www.bognalewtakb.pl

Dwu płytowy album PATRIOTICA powstał z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę. Album jest prezentacją muzyki polskiej XIX, XX i XXI wieku i zawiera kompozycje fortepianowe najwybitniejszego polskiego kompozytora i pianisty Fryderyka Chopina, wybitnego polskiego kompozytora i pianisty, zasłużonego działacza niepodległościowego i męża stanu Ignacego Jana Paderewskiego, utwory Dagny Baczyńskiej-Kissas, a także utwory zapomnianego, utalentowanego polskiego kompozytora i pianisty Sergiusza Bortkiewicza – syna zesłańca (do Charkowa) po Powstaniu Styczniowym, którego matka również

Polka była współzałożycielką szkoły muzycznej w Charkowie. Utwory znajdujące się na płytach wykonuje pianistka i kompozytorka Dagny Baczyńska-Kissas

13M003 **Historia Polski w literaturze od Piasta do współczesności prog. 200'** Andrzej Siedlecki

prod. Riho Okagami i Andrzej Siedlecki Australia <https://youtu.be/douHUBOLOgs>

Program edukacyjny pt: Polska historia w poezji od Piasta do współczesności dla nauczycieli historii, lub języka polskiego. Obejmuje nagrania dźwiękowe wierszy, lub prozy z podkładem muzycznym, oraz komentarz historyczny. Zawiera utwory J. Ursyna Niemcewicz, Wyspiańskiego, Artura Oppmana, Tadeusza Gajcego, Feliksa Konarskiego, Z. Herberta, A. Bursy, E. Brylla, T. Różewicza i innych.

13M004 **Działalność Światowej Rady Badań nad Polonią** www.srbnp.pl **Walter Wiesław Gołębiowski**

Kongres Polonii Amerykańskiej na Florydzie USA

13M005 **Wiązanka na 100-lecie Niepodległości Polski. Pieśni patriotyczne** album 2xCD **Bogna Lewtak-Baczyńska** Galeria Autorska i Teatr „Well Art.” Bogny Lewtak-Baczyńskiej Polska

13M006 **Ulica zdradzonego dzieciństwa –Diaporama Diaporama 12'59”** **Małgorzata Przytuła-Sawicka** Małgorzata Przytuła-Sawicka Polska

Konstanty Ildefons Gałczyński żyje w Darwin (Australia), jest synem polskiego poety, który tuż po zakończeniu wojny ożenił się z Lucyną Wolanowską, córką Alojzego Horaka. Diaporama przedstawia dzieje polskiego imigranta, jego próby asymilacji (także zmianę nazwiska na Steve Parker), a także budowanie na antypodach nowej tożsamości, w osamotnieniu, oderwaniu od polskiej tradycji. Z talentem i wyobraźnią wykonywał różne zawody (strażak, malarz portretów, naczelnik więzienia. Żył jak prawdziwy Australijczyk, ale przyszedł czas, gdy postanowił zbadać polskie korzenie.

13M007 **Msza Św. za Ojczyznę – z San Diego 31'17”** **Janusz Supernak** Janusz Supernak USA

Jest to nagranie oryginalnej muzyki do Mszy św. Napisanej przez Janusza Supernaka dla uczczenia historycznie ważnych Mszy za Ojczyznę w latach osiemdziesiątych, które przyczyniły się do ponownego odzyskania Niepodległości przez Polaków. Nagrane w Bazylice Bożego Ciała w Krakowie z udziałem Chóru Cantata Politechniki Krakowskiej i orkiestry „Il Giardino d'Amore” z Wiednia.

Strony internetowe – oceniane będą też inne strony związane z 100-leciem odzyskania Niepodległości

13I001 www.srbnp.pl **Walter Gołębiowski** **Światowej Rady Badań nad Polonią** USA

13I002 www.bognalewtakb.pl **Bogna Lewtak-Baczyńska** Galeria Autorska i Teatr „Well Art” Bogny Lewtak-Baczyńskiej Polska

13I003 **Znowu powróciły wagony** **Joanna Paszkiewicz -Jagers** Pismo Mazursko-Warmińskiego Oddziału Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich redakcja w Olsztynie Holandia

---

Komitet Organizacyjny Festiwalu Losy Polaków 2018

Fundacja Polska-Europa-Polonia, ul. Witołińska 6/44 04-185 Warszawa, POLSKA (adres korespondencyjny);

internet: www.warszawa.mazowsze.pl, e-mail: pep@fundacjaep.pl ; pep@warszawa.mazowsze.pl

Konto: Bank Pekao S.A. nr. 46 1240 1053 1111 0010 0567 7112